

🏃 Sinalux®   🏃 Everlux®   🏃 Masterlux®

Tartalom:

1. Biztonsági jelek és azok jelentősége az tűzvédelmi és munkavédelmi kommunikációban.
2. Alakok és színek, felismerési távolságok és látószögek.
3. Szabványok és jogszabályok
4. A nemzetközi és nemzeti szabványok jelentősége.
5. Elégségesek-e az alkalmazást előíró jogszabályok? Megfelelő megoldások a szabványok? Mi a minimális elvárás és mi legjobb megoldás?
6. Tűzoltó berendezés és tűzjelző jelek.
7. Menekülési útirányt jelző rendszerek - MSZ ISO 16069 – ez a legjobb megoldás?
8. ISO 7010 vagy EU szimbólumok.
9. Menekülési tervek és Tűzjelző zóna tervek.
10. Utánvilágítás és annak jelentősége?
11. Szeptember 11. és az LLL- Alacsonyan elhelyezett utánvilágító jelek.
12. A jelek jobbák mind a szavak: néhány példa.
13. Következtetések.
14. Kérdések

Ertecna, lda.

Ertecna 1989-ben alakult.

Fő tevékenységünk utánvilágító termékek,
biztonsági jelek gyártása és forgalmazása

 Everlux®

Everlux 2004 óta van jelen Magyarországon

Nemzetközi Tűzvédelmi Konferencia

③ Sinalux® ③ Everlux® ③ Masterlux®

Nemzetközi Tűzvédelmi Konferencia

④ Sinalux® ④ Everlux® ④ Masterlux®

AENOR

Asociación Española de Sociedades de Protección contra Incendios

ASSOCIAÇÃO
BRASILEIRA
DE NORMAS
TÉCNICAS

International
Organization for
Standardization

Biztonsági jelek? Mint jelentenek?

Biztonsági jelek – tudják, hogy mit jelentenek?

Egy kommunikációs mód

A világ második legnépszerűbb nyelve...

... az első, a közlekedési jelek után.

Mindkettő a szimbólumok nyelve.

Alakok és színek

Felismerési távolságok

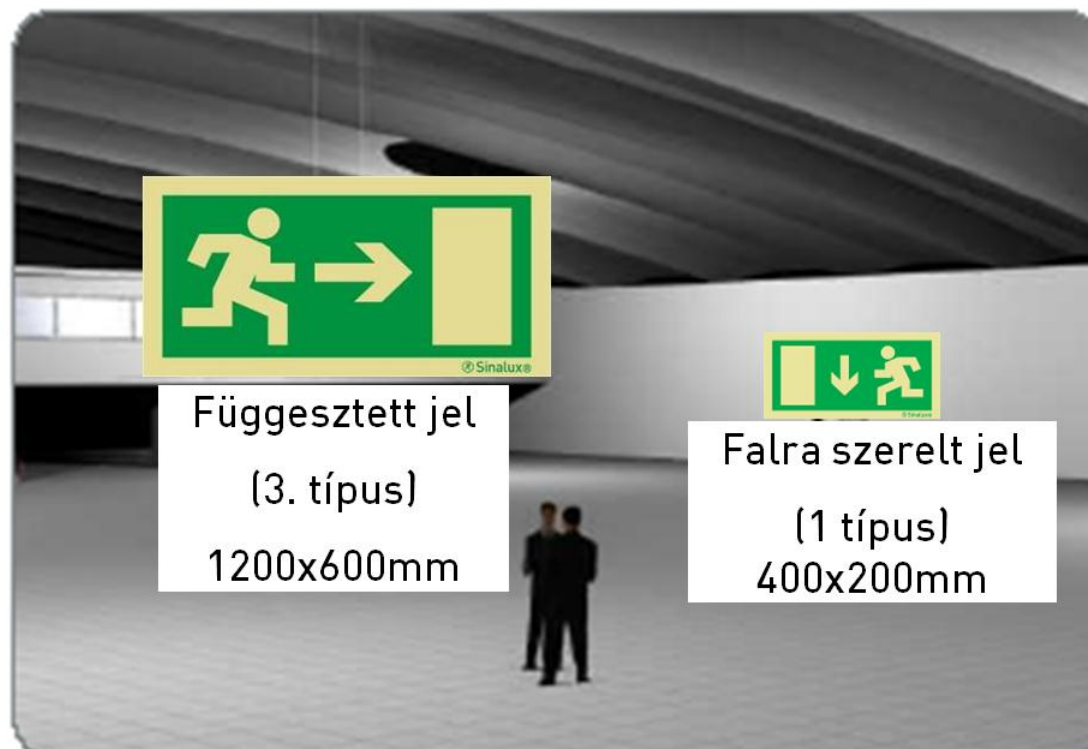
Látószögek

MSZ ISO 3864

Szín	Alak	Jelentés	Piktogram szín
		Tűzjelzés és tűzoltó berendezés	Fehér
		Tiltás	Fekete
		Figyelmeztetés	Fekete
		Információ	Fehér
		Rendelkezős	Fehér
		Menekülési útvonal és biztonsági berendezés	Fehér

Nagy terekben, nagyméretű magasan elhelyezett, vagy mennyezetről függesztett jeleket kell alkalmazni.

Alakok és színek

Felismerési távolságok

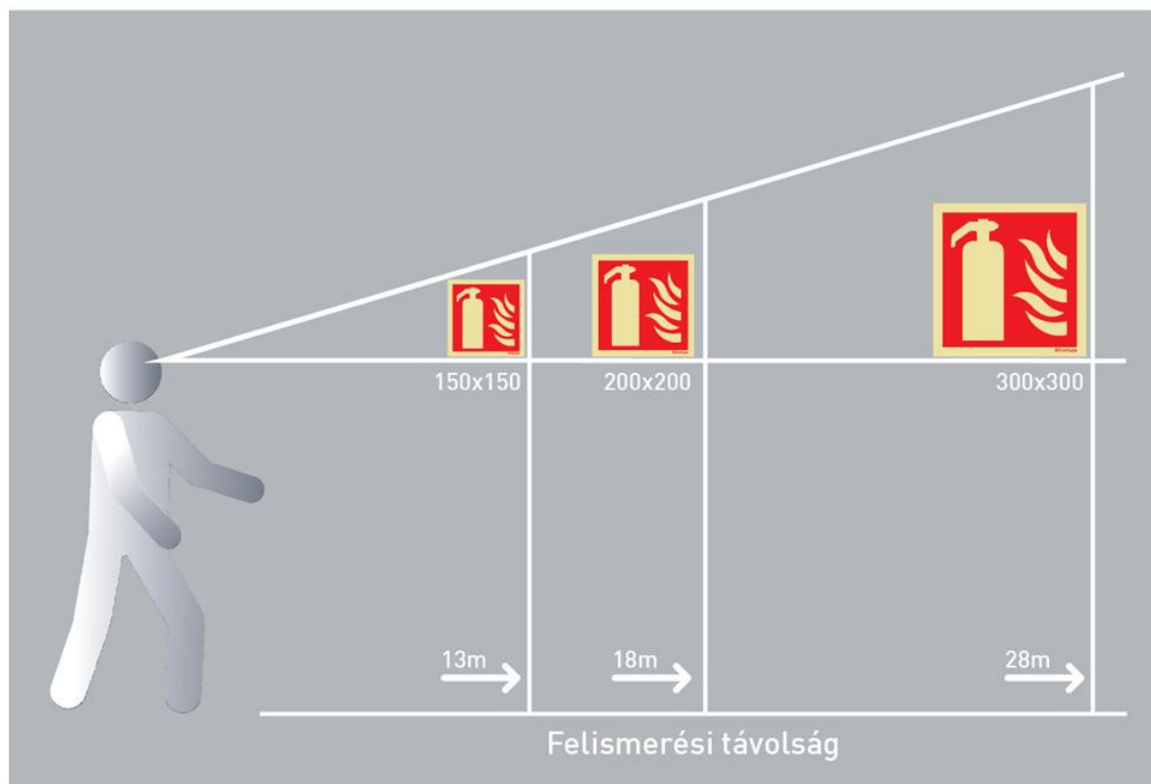
Látószögek

MSZ ISO 3864-1:2009

L – a felismerési távolság
h – a jel magassága (mm).
Z – távolsági tényező.

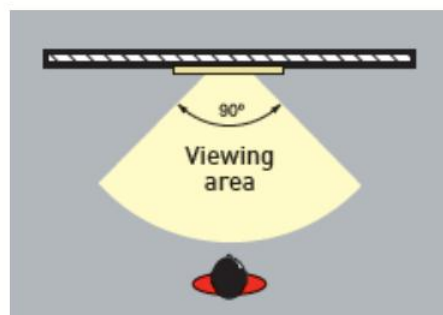
$$h = l / Z$$

A biztonsági jelek
méretei és a
felismerési távolság
közötti összefüggés

Alakok és színek Felismerési távolságok Látószögek

1. Típus

Fallal
párhuzamosan
szerelt jel.

Alakok és színek
Felismerési távolságok
Látószögek

2. Típus
Kétoldalas, falra
merőlegesen szerelt

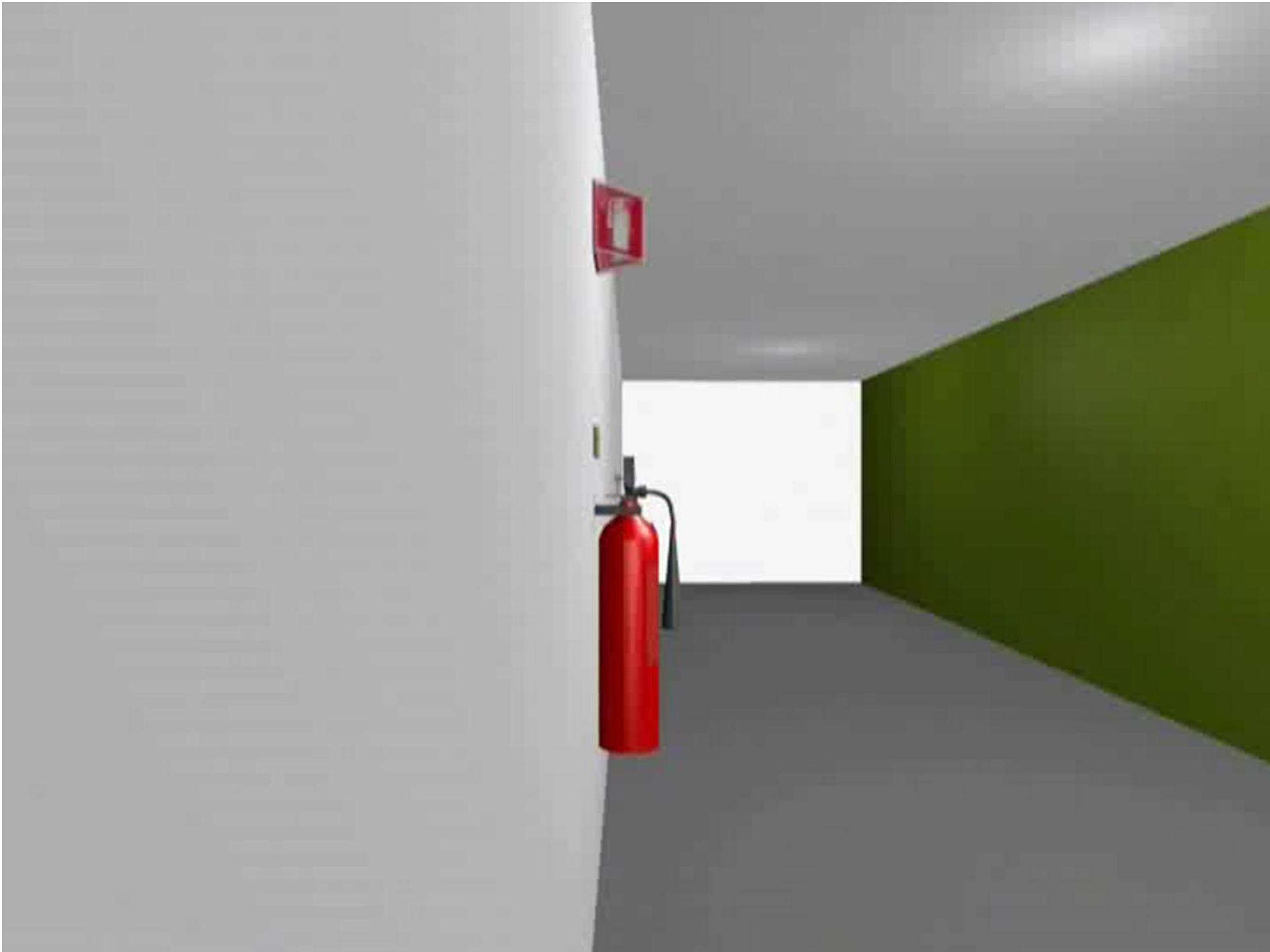

Alakok és színek
Felismerési távolságok
Látószögek

Típus P
Panoráma

Szabványok és jogszabályok fejlődése:

- Jogszabályok
- A teljesítmény alapú szabályozás
- Hagyományos szabványok
- Új szabványok: iránymutatás és legjobb gyakorlatok
- Miért Különbözőek?

Jogszabályok

Lehetetlen az összes épület típust figyelembe venni.

Gyakran nem ismert az épület berendezése.

Nehéz naprakészen tartani (a technikai fejlődés gyorsabb mint a politikai döntés)

Új épületeknél új biztonsági megoldások szükségesek.

A jogszabályok építés időpontjában érvényesek nem hatnak ki az épület teljes használati idejére.

Régi épület új hasznosítása egyedi és eltérő biztonsági megoldásokat igényel.

- A teljesítmény alapú szabályozás

- Egyedi és hatékony kockázatfelmérés szükséges
- Szükséges az épülethasználat és üzemeltetés teljes ismerete.
- Megköveteli a felelősség megosztást a tulajdonos, az építész, az üzemeltető és a felelős személy között.
- Kockázat felmérőkre alapvetően szükség van

Hagyományos szabványok:

- Szinte teljesen műszaki dokumentum a szakemberek és a hatóságok számára.
- A felhasználók számára nehezen érthetőek.
- Legtöbb esetben gyártói megközelítésűek

Új szabványok:

- Kézikönyv és a legjobb alkalmazás jellegűek.
- Felhasználók számára könnyen érthetőek.
- Egyensúlyt képez a gyártó, a telepítő és a felhasználó között.

ISO 7010:2011
versus
Europai irányelv szerinti jel

vagy

ISO 7010:2011

&

OTSZ
versus

Council Directive 92/58/EEC

Vs.

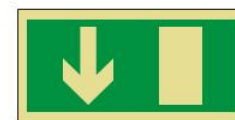
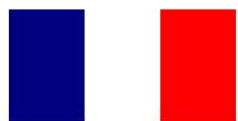

- **A szabvány önkéntes ajánlás, míg a jogszabály az kötelező.**
- **A szabvány csak akkor lesz kötelező, ha:**
  1. **Ha azok harmonizált EN szabványokká válnak.**
  2. **Ha azok használatát jogszabály megemlíti, vagy kötelezővé teszi.**

ISO is és az MSZ ISO nem európai szabványok, de az OTSZ mint vonatkozó mászaki előírást megemlíti, ezért alkalmazása

Európai probléma

Különböző szimbólumok és különböző... Összezavarodunk?

Menekülési útirány jelek		
Hivatkozás	92/58/EGK	OTSZ és ISO 7010, MSZ ISO 16069
Szimbólum		
A szimbólum jelentése szemből nézve	Kijárat ezen az ajtók keresztül	Haladás innen előre (haladási irány jelzése) Haladás innen előre és egyenesen; ha a jel ajtó felett helyezkedik el (haladási irány jelzése) Haladás innen előre és felfelé (szintváltozás jelzése)

Magyarországon a helyzet az alábbi:

- MSZ ISO 3894 és az MSZ ISO 16069 Magyarországon elfogadott.
- ISO 7010 szabványra mindkét MSZ ISO szabvány hivatkozik.
- Az OTSZ az MSZ ISO és ISO szabványok használatát írja elő.
- Az 92/58/EGK rendelet Magyarországon is érvényes

Vélemény:

- Mindkét jel, megfelel a Magyar előírásoknak.

Helyszíni felmérés

Előkészületek

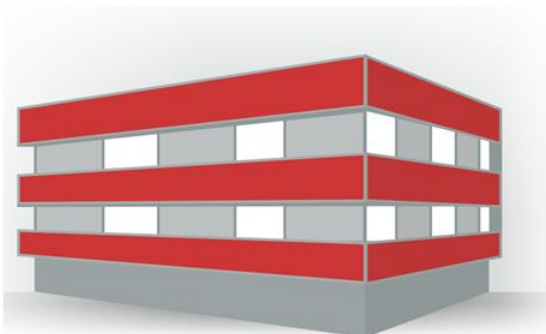
Helyszín

A megfelelő jel

Minimális követelmények

Helyszíni felmérésre vagy
kockázatértékelésre van szükség

- Menekülési útvonalak
- Magas kockázatú helyek

A függőleges menekülési útvonal a
lehető legrövidebb legyen.

A menekülési útvonalak kerüljék el a
kockázatos helyeket.

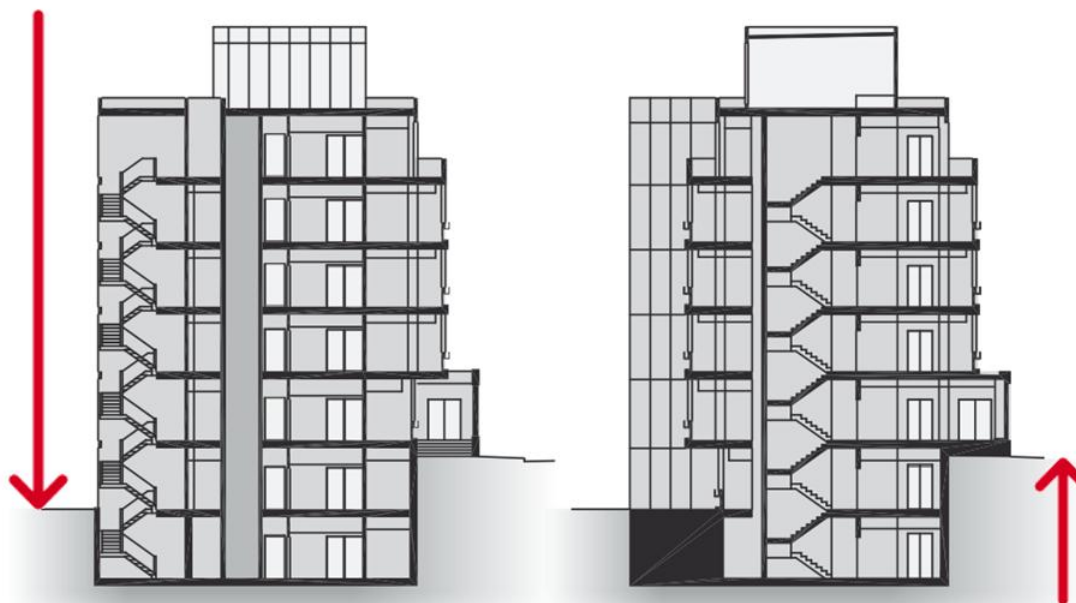
Helyszíni felmérés

Előkészületek

Helyszín

A megfelelő jel

Minimális követelmények

A felmérést a legfelső szinttől a legalsó felé kell elvégezni

Ha az épület alsó szinteket is tartalmaz, akkor a felmérést a legalsó szinttől kezdve a földszintig is el kell végezni

Helyszíni felmérés

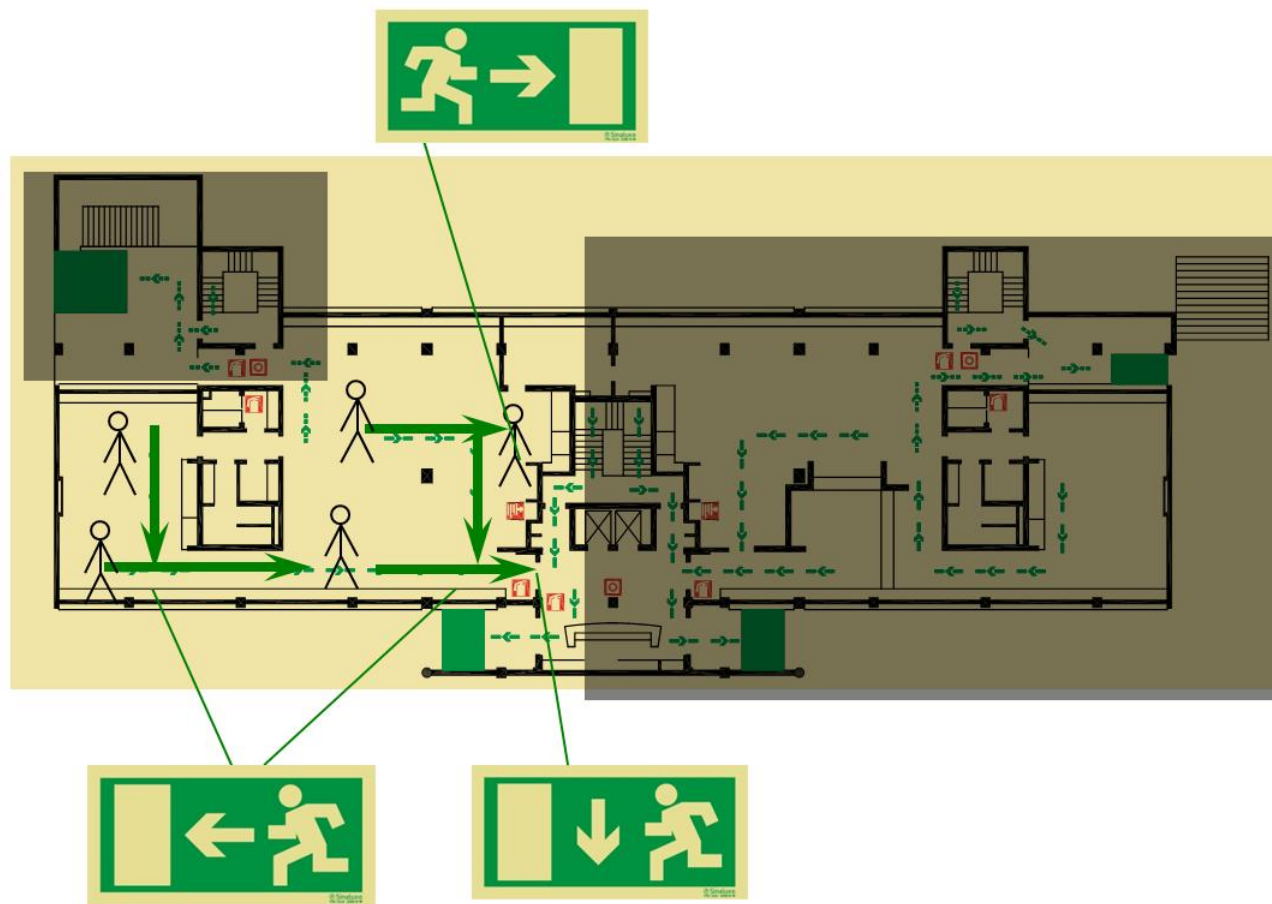
A felmérést minden egyes szintet a kijárattól legtávolabbi ponton kell kezdeni.

Előkészületek

Helyszin

A megfelelő jel

Minimális követelmények

Helyszíni felmérés

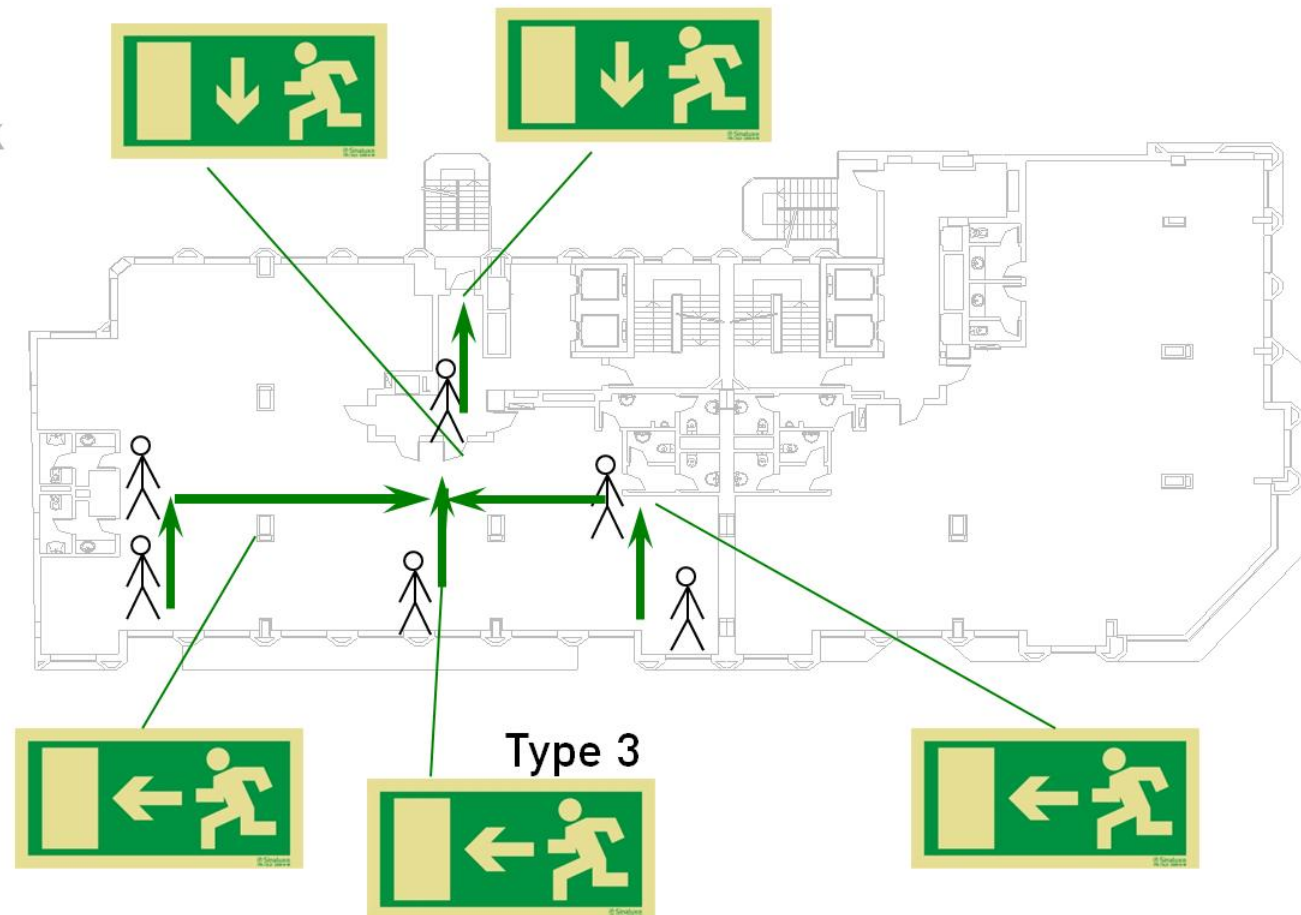
Ha az adott szinten nincsenek falak, akkor a jeleket oszlopokra kell felszerelni, vagy a mennyezetre kell függeszteni.

Előkészületek

Helyszin

A megfelelő jel

Minimális követelmények

Helyszíni felmérés

Előkészületek

Helyszín

A megfelelő jel

Minimális követelmények

- Vízszintes és függőleges menekülési útvonalak.
- Szintek meghatározása
- Tűzvédelmi berendezések
(Tűzoltó készülékek, tűzcsapok, tűzjelzők.)
- Érzékelő és riasztó rendszerek
- Füstelvezető rendszerek
- Liftek
- Ajtónyitó mechanizmusok
(pánikrúd, stb.)

Menekülési útirányt jelző rendszerek (SWGS-ek)

Alacsonyan elhelyezett világítórendszer(LL)

Szabványok:

- *MSZ ISO 16069*
- *LL6 - 2004 (Local Law New York – USA)*
- *RS 6 - 2005 (Reference Standard – USA)*
- *Egyéb európai szabványok*

Biztonsági jelek vagy integrált biztonsági jel- Rendszerek?

Nemzetközi Tűzvédelmi Konferencia

④ Sinalux® ④ Everlux® ④ Masterlux®

MSZ ISO 16069:

- Legjobb gyakorlati kézikönyv.
Legjobb ok magyarázat.

Célok

- Az SWGS alapelvek egységes nemzetközi alkalmazásával az emberek képesek lesznek az ilyen rendszerek felismerésére és alkalmazására.
- Ezeknek a rendszereknek nagy előnye továbbá, hogy segítséget nyújt az oltásban közreműködő személyek számára.

Okok

- Világszerte növekszik az emberek utazási kedve, valamint nő a munkaerő mobilitása.

MSZ ISO 16069 - Három fontos szerelési magasság

Magas elhelyezés: (a padló szintjénél 1,8 m-nél magasabban)

Menekülési útirány jelek és tűzvédelmi jelek. Az elhelyezés 1,8 m mellett.

Source: ISO 16069, page. 3

Középmagas elhelyezés(szemmagasság – 1,2 m és 1,6m között)

Menekülési tervek, ajtónyitó mechanizmusok, tűzoltó készülék használati jelek, lift jelek stb. Ezek a jelek azoknak a személyeknek szólnak, akik a berendezéseket kezelik.

Source: ISO 16069, page. 3

Alacsony elhelyezés(a jel felső éle legfeljebb 40cm)

Vezetővonalak, menekülési útvonal jelek és tűzvédelmi jelek.

Source: ISO 16069, page. 3

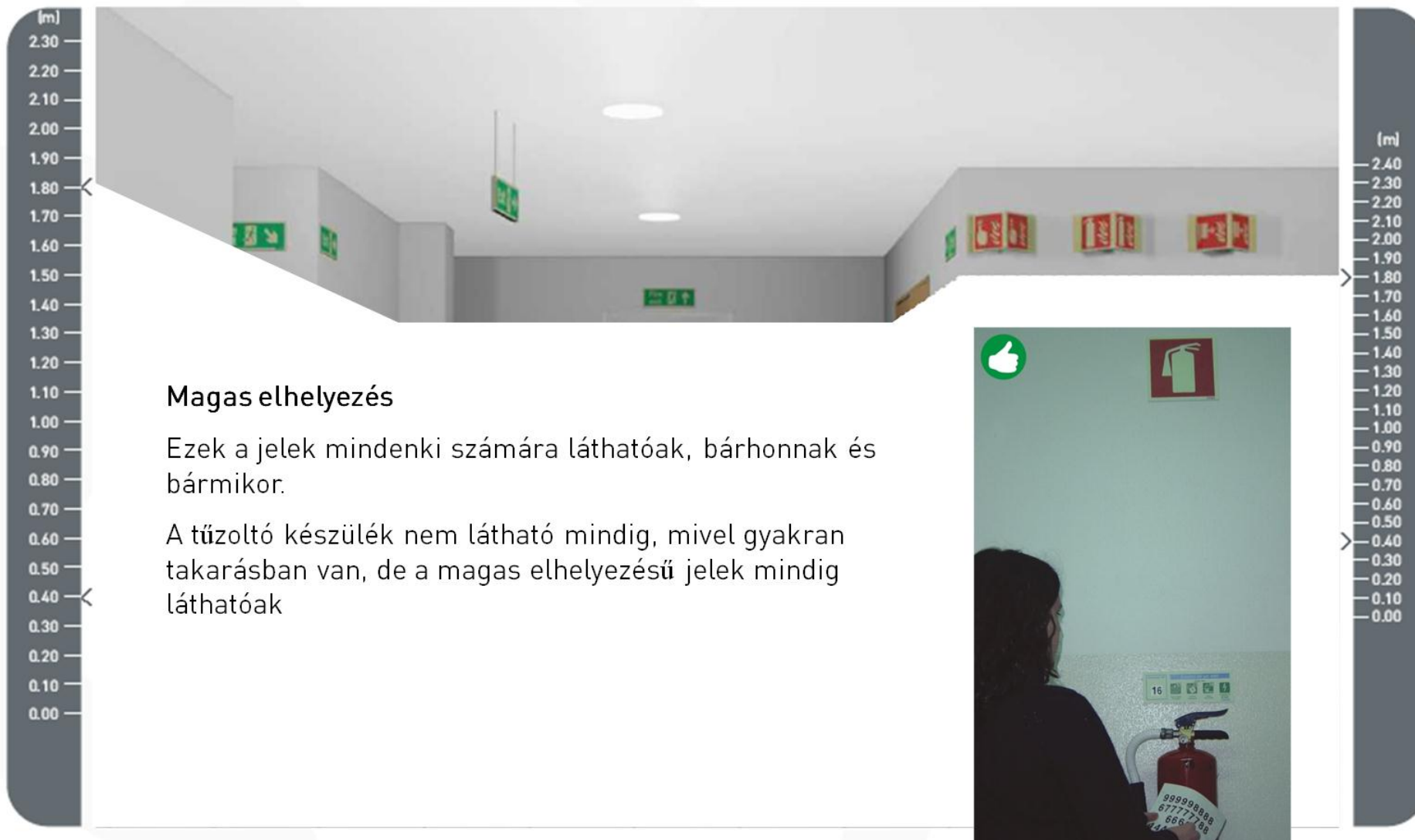

MSZ ISO 16069 - Teljes rendszer

MSZ ISO 16069 - Első szint: Magas elhelyezés

MSZ ISO 16069 - Első szint: Magas elhelyezés

Magas elhelyezés

Ezek a jelek mindenki számára láthatóak, bárhonnak és bármikor.

A tűzoltó készülék nem látható mindig, mivel gyakran takarásban van, de a magas elhelyezésű jelek mindig láthatóak

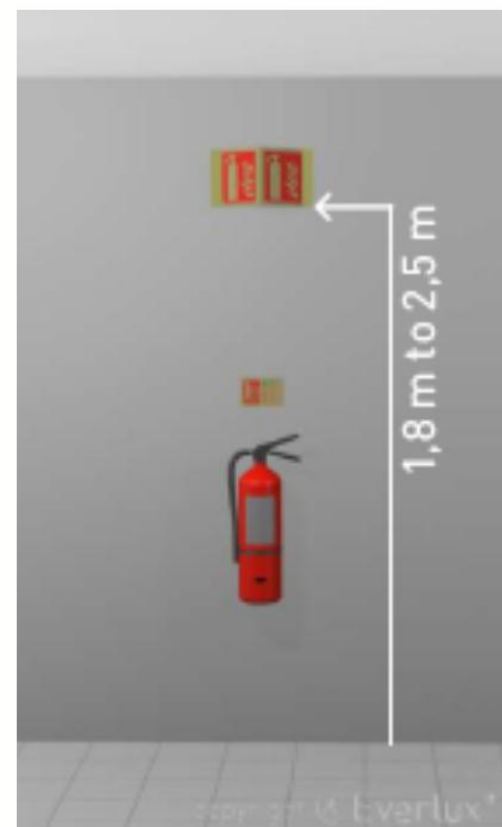
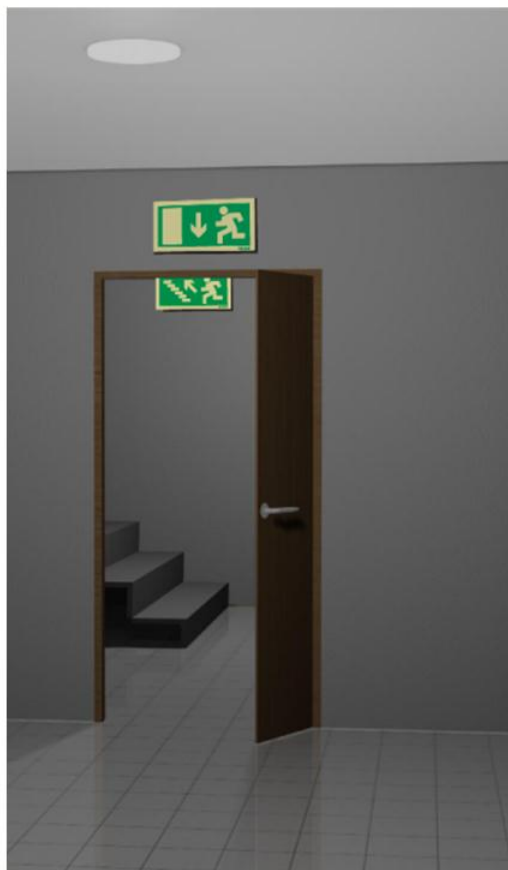

MSZ ISO 16069 - Első szint: Magas elhelyezés

MSZ ISO 16069 - példák a magas elhelyezésre

MSZ ISO 16069 - Példák a magas elhelyezésre

A lécsők megjelölése nagyon fontos

MSZ ISO 16069 - példák a magas elhelyezésre

A lépcsők megjelölése nagyon fontos.

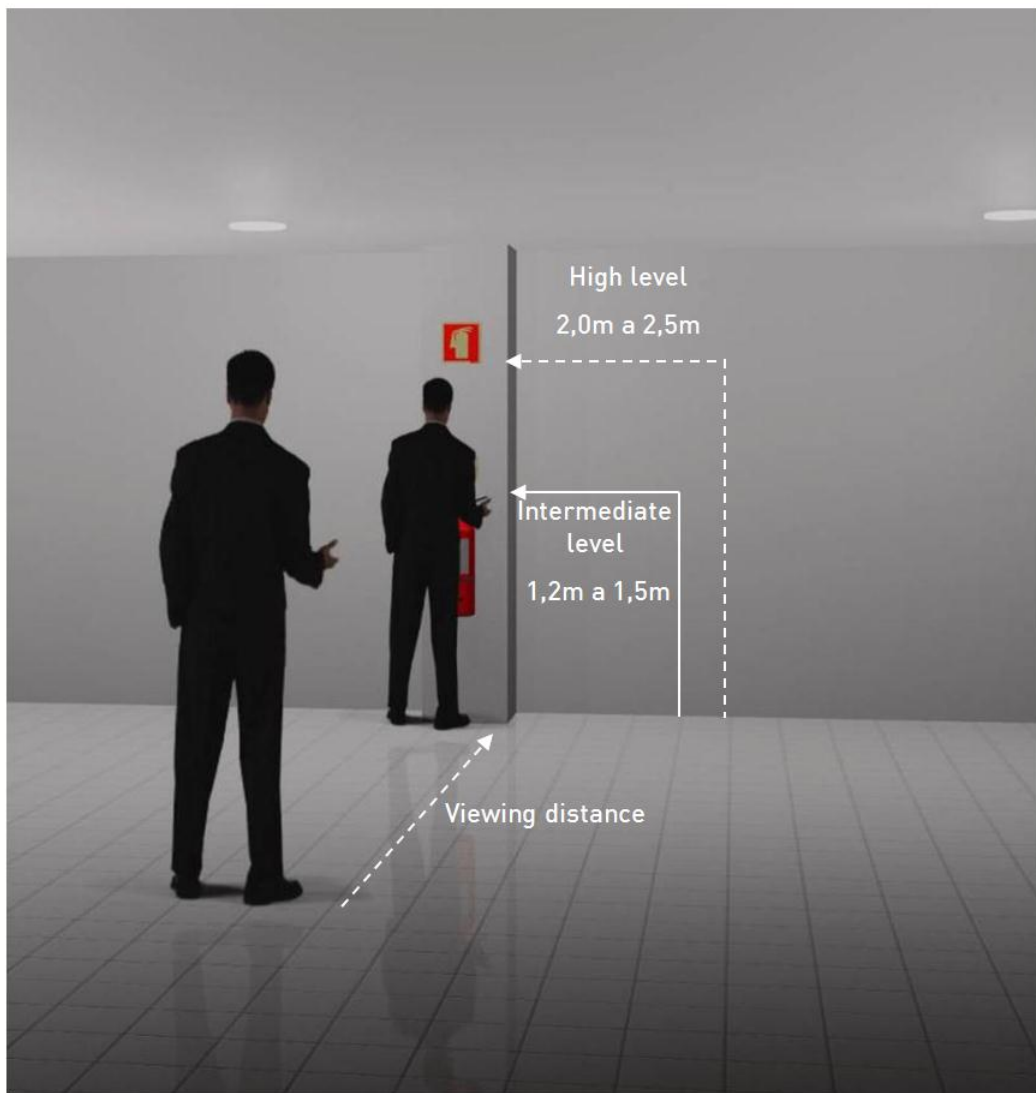
A példán mind a magas és mind az alacsony elhelyezés látható

Mindkét szint használata biztosítja a legjobb megoldást

MSZ ISO 16069 - Példák a középmagas elhelyezésre

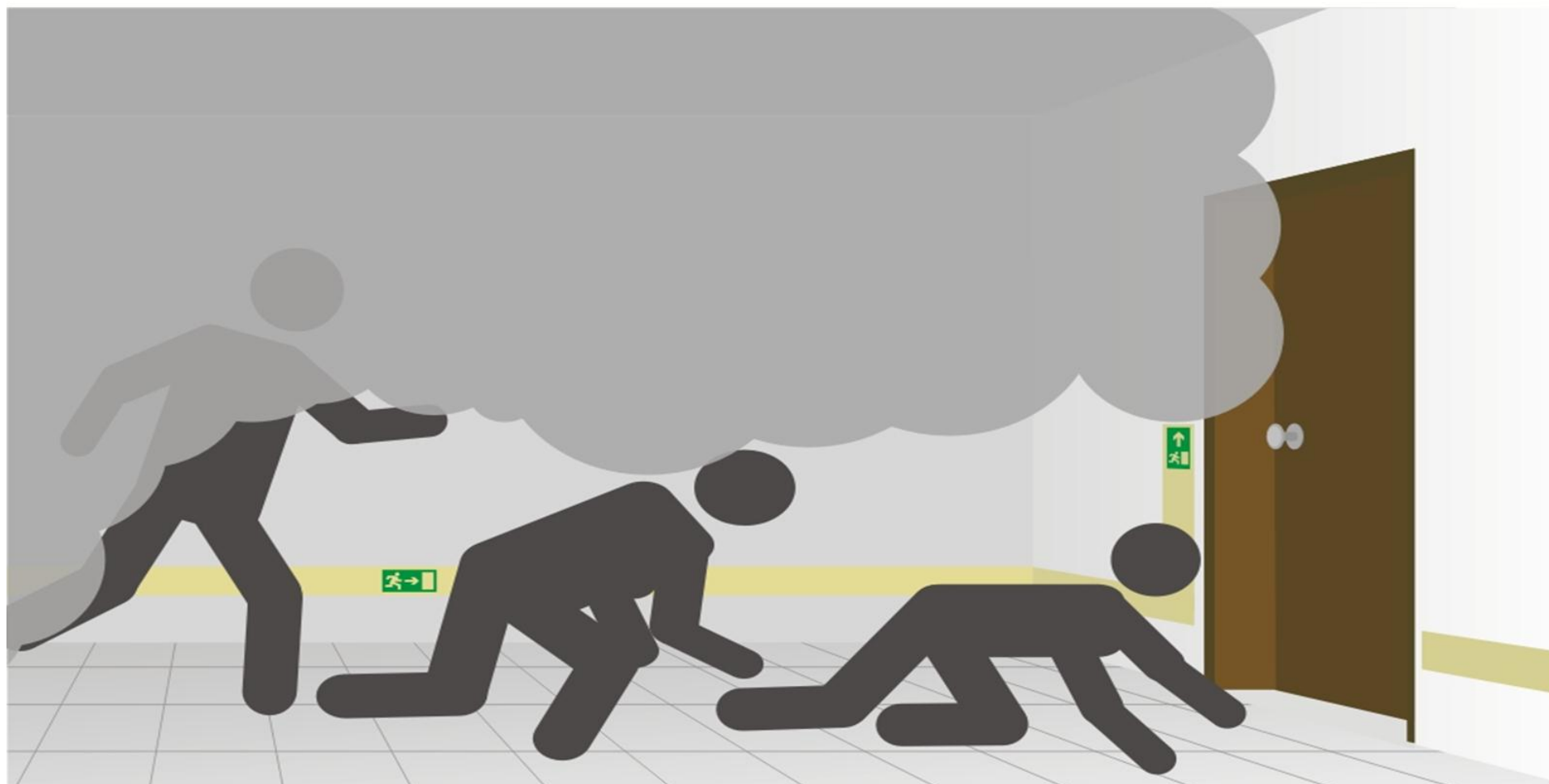

Mi változott meg szeptember 11 után?

Füst esetén az alacsonyan elhelyezett jelek láthatóak maradnak.

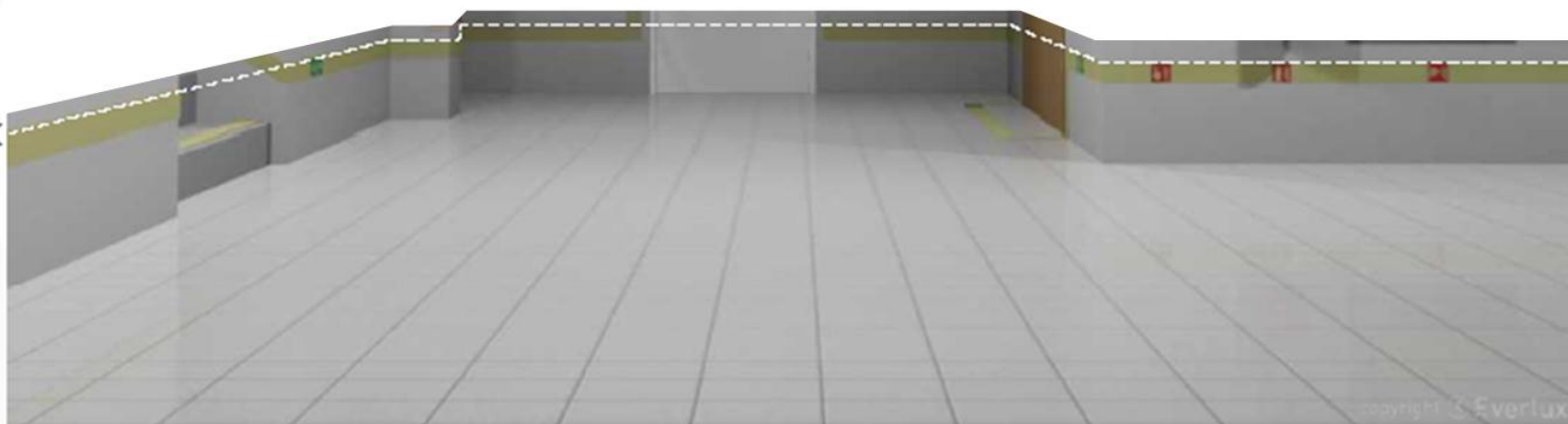
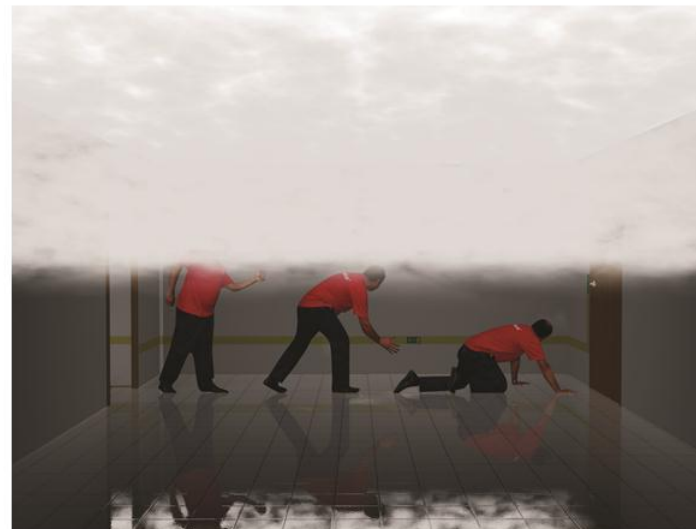

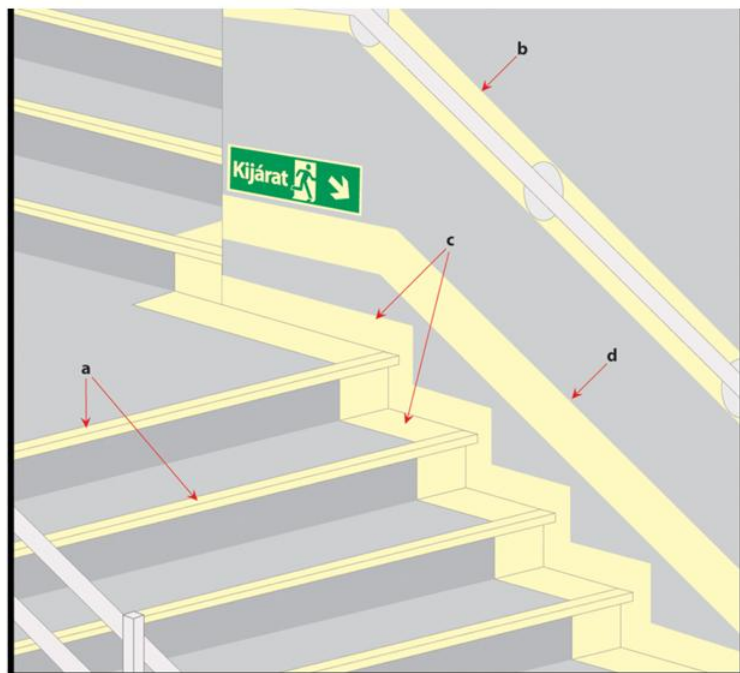
MSZ ISO 16069 - Harmadik szint: Alacsony elhelyezés

Alacsony elhelyezés

Meneküléskor, amikor az embereknek füsttel telített tereken keresztül kell menekülniük, a magas és a középmagas jelek nem láthatóak, de az LLL jelek láthatóak maradnak.

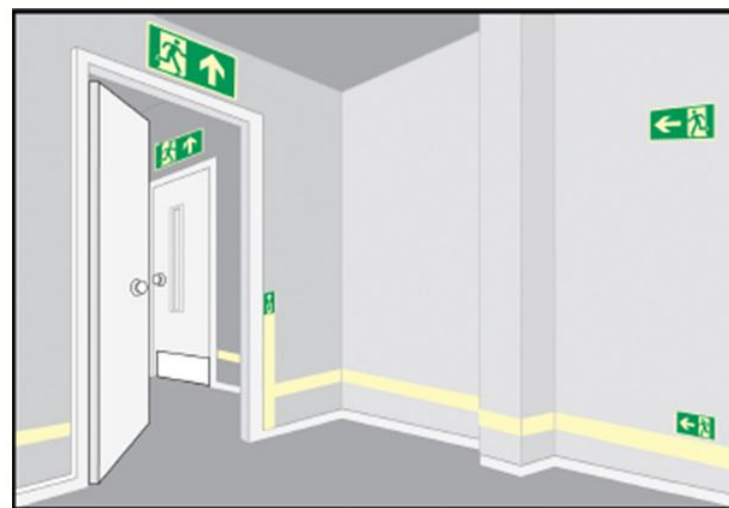

A lépcsők és a karfák különböző megjelöléseinek együttes elrendezési példája:

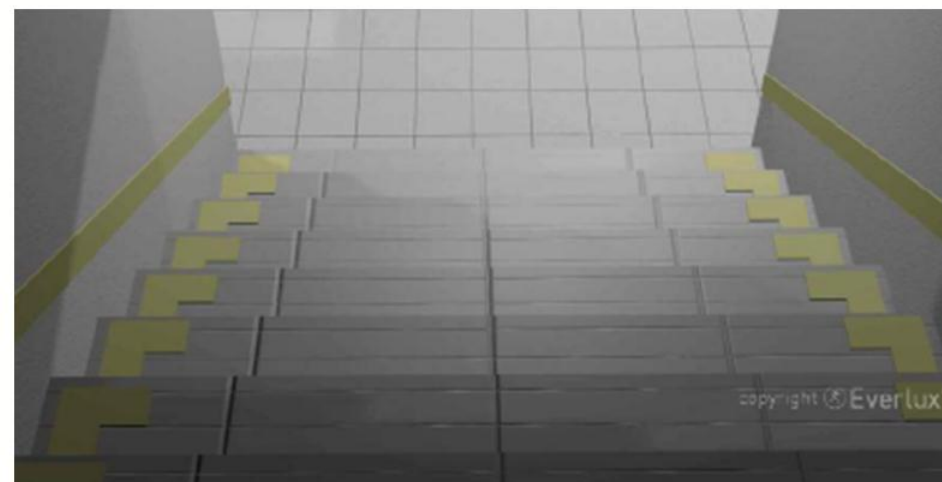
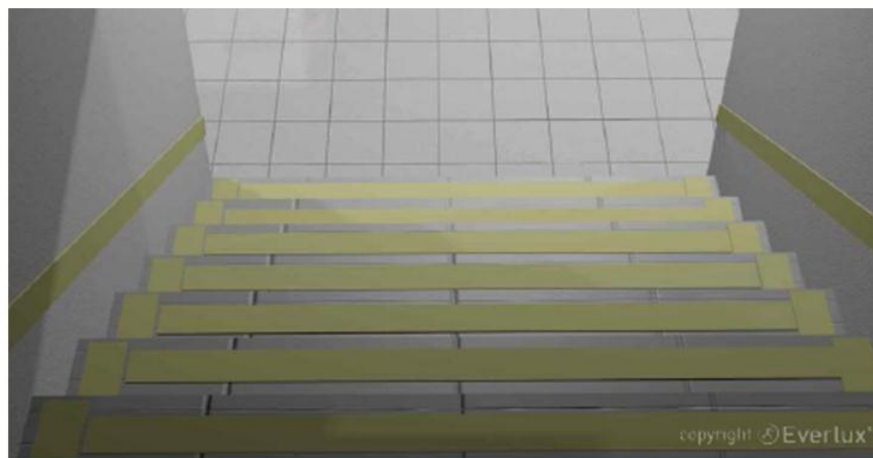
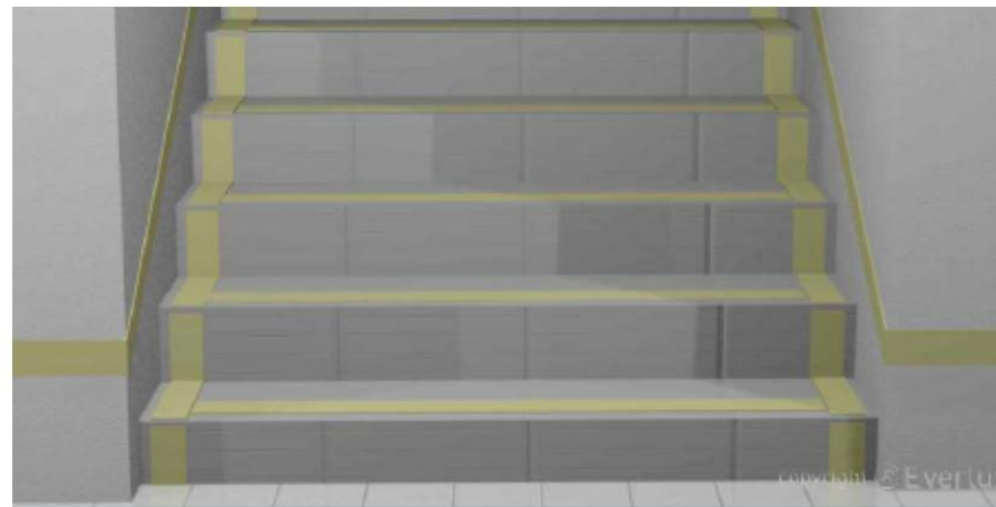
- a Lépcsőfok éle: lépcsőfokok vizuálisan kiemelt éle.
- b Vezetővonal a karfa vizuális kiemelésére.
- c Vezetővonal a lépcsőidom körvonalához.
- d Falra szerelt vezetővonal.

MSZ ISO 16069 tisztán és egyértelműen meghatározza azt, hogy milyen módon kell megjelölni a lépcsőket. A szabvány számos LLL megoldást ismertet.

A lépcsőjelölő csíkoknak megszakítás nélküli, folyamatos vezetővonalat kell képezniük.

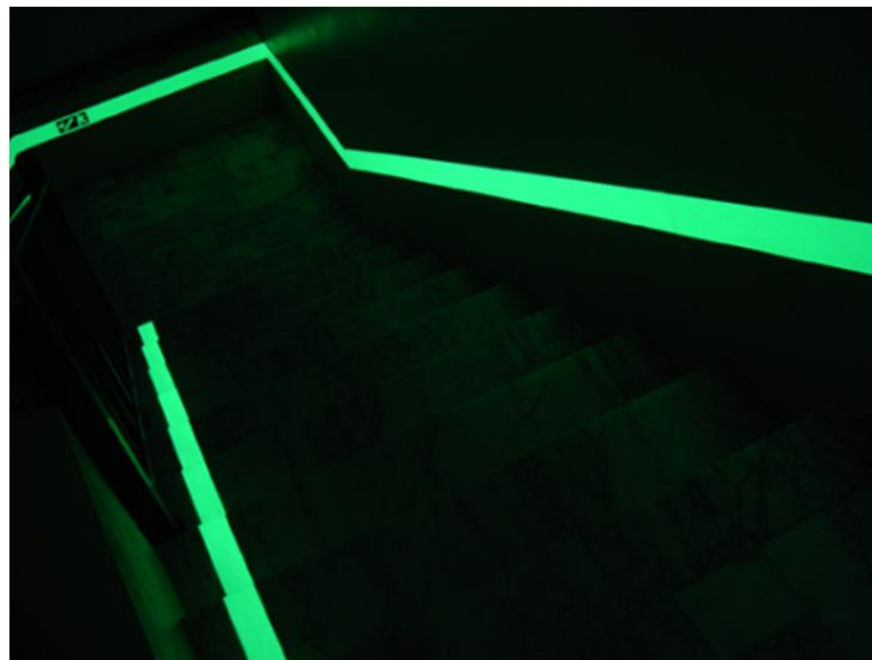

Nemzetközi Tűzvédelmi Konferencia

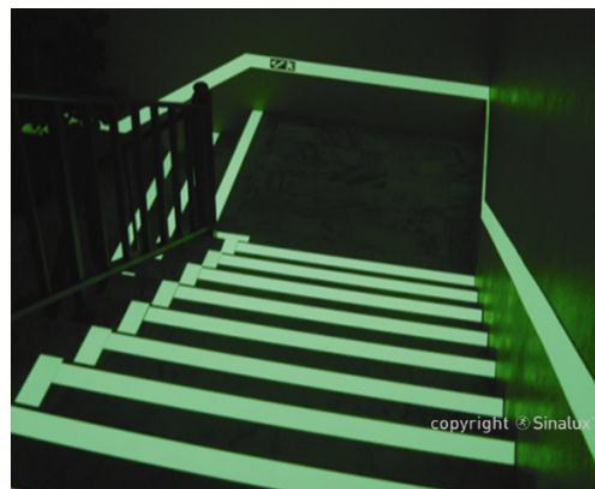
Ⓢ Sinalux® Ⓢ Everlux® Ⓢ Masterlux®

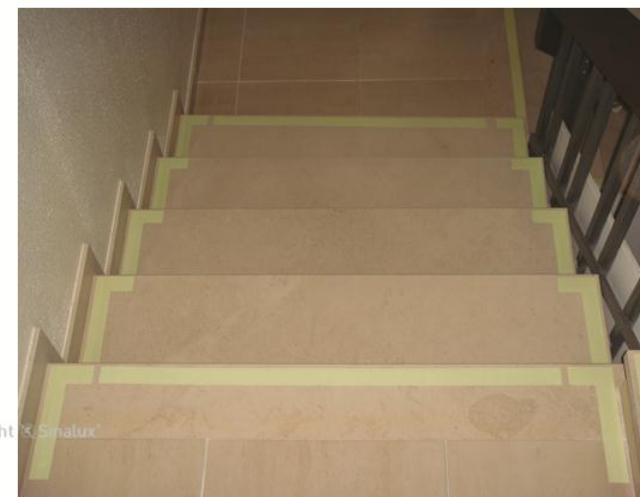
copyright Ⓢ Sinalux®

copyright Ⓢ Sinalux®

copyright Ⓢ Sinalux®

copyright Ⓢ Sinalux®

Az LLL rendszer egy folyamatos utánvilágító vezetőlínból és az abban elhelyezett menekülési útirány jelekből áll. Ez a vezetőlína kijelöli a menekülési útvonal határait. Vezetőlínát a padlóra, vagy a falra kell ragasztani.

Falra szerelt alkalmazás

Padlóra szerelt alkalmazás

[Link](#)

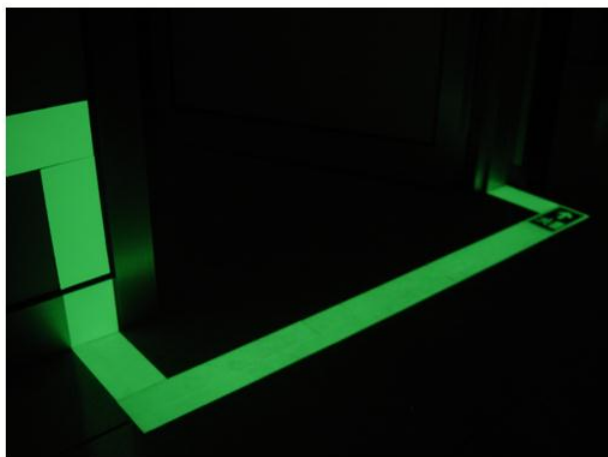
[Link2](#)

Alacsonyan elhelyezett világító rendszer.

[Link final film](#)

MSZ ISO 16069 speciálisan alacsony megvilágítású helyekre lett kifejlesztve. Ezek a jelek olyan festékekkel készülnek melyek 25 lux megvilágítás hatására is feltöltődnek.

Utánvilágítási tulajdonságok[mcd/m ²]		
Fényforrás kikapcsolása után eltelt idő	MSZ ISO 16 069	Ⓢ Everlux® - LLL
10 perc	20	80
60 perc	2,8	10
Fénykialvási idő (perc)		
A fényűrűség még nagyobb mint 0,3 mcd/m ²	ISO 16 069	Ⓢ Everlux® - LLL
	340	1000

Elégségesek-e a biztonsági jelek?

Nemzetközi Tűzvédelmi Konferencia

③ Sinalux® ③ Everlux® ③ Masterlux®

Nemzetközi Tűzvédelmi Konferencia

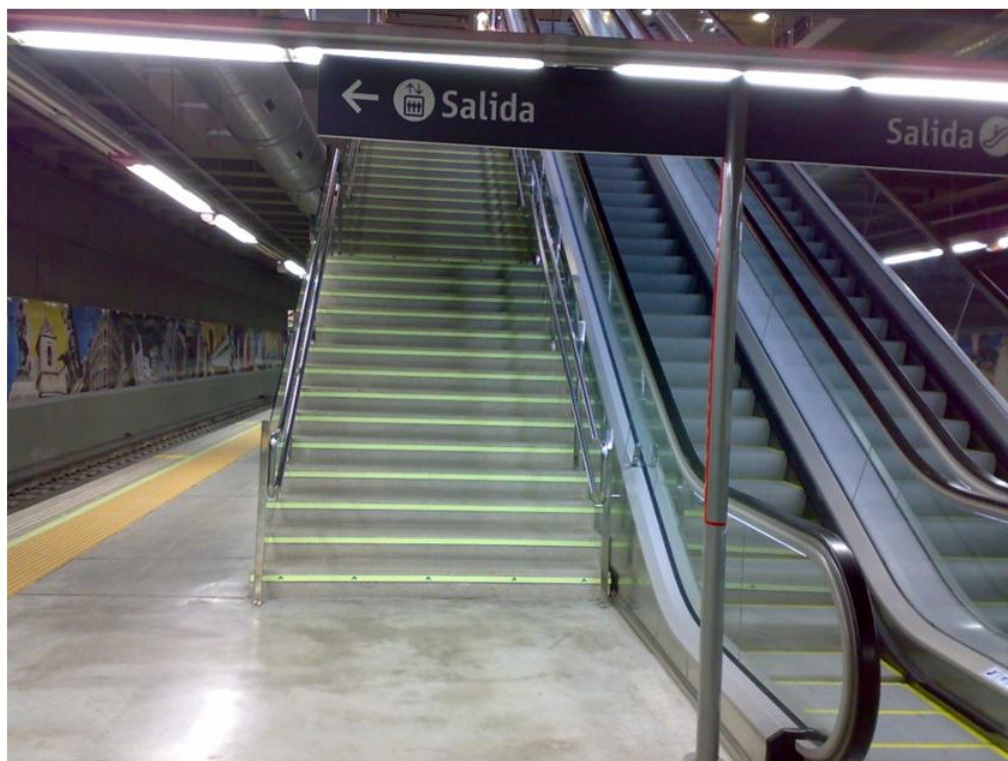
④ Sinalux® ④ Everlux® ④ Masterlux®

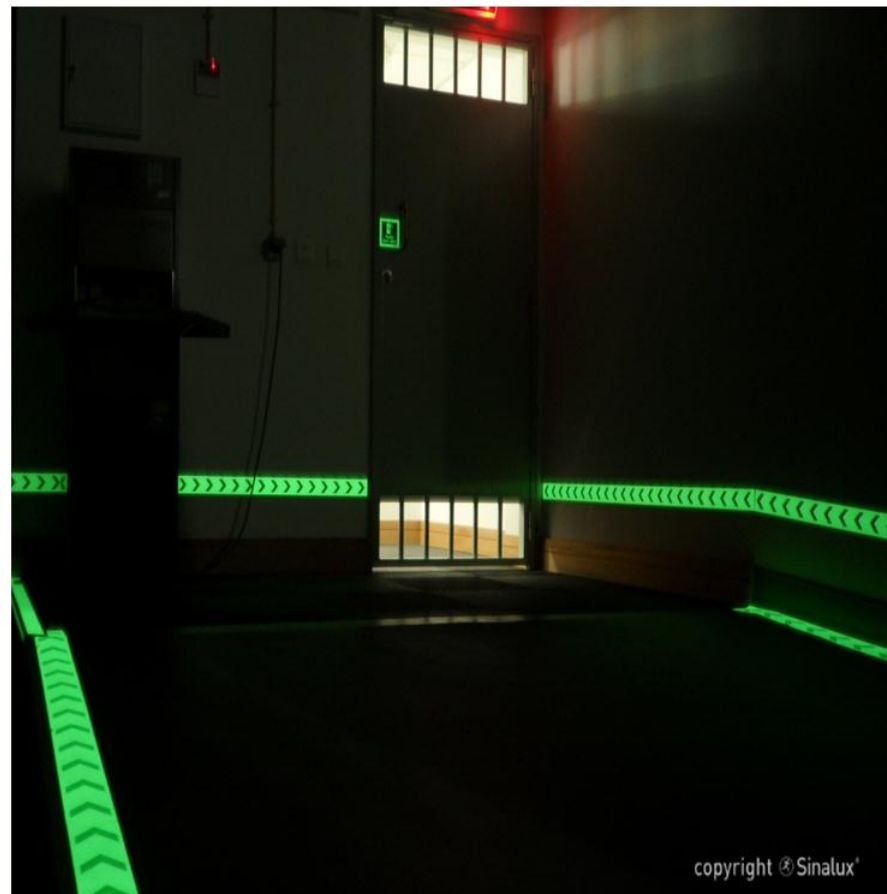
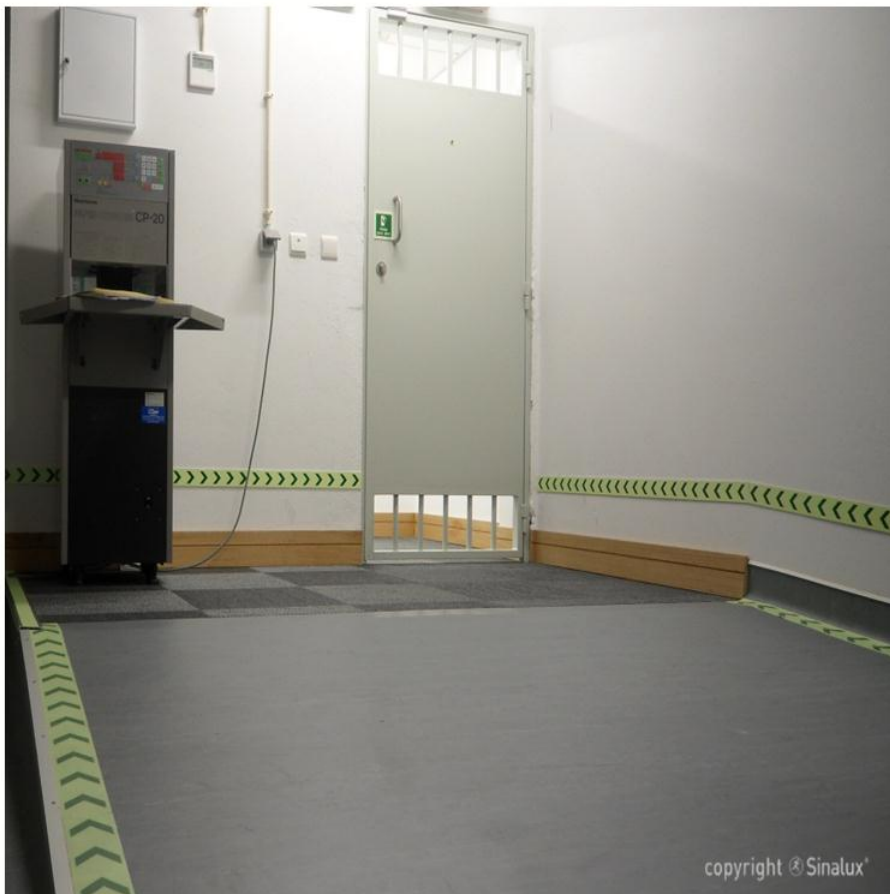

Vasutállomás Madrid

Banki adatrendszer

Nemzetközi Tűzvédelmi Konferencia

④ Sinalux® ④ Everlux® ④ Masterlux®

Metro Madrid

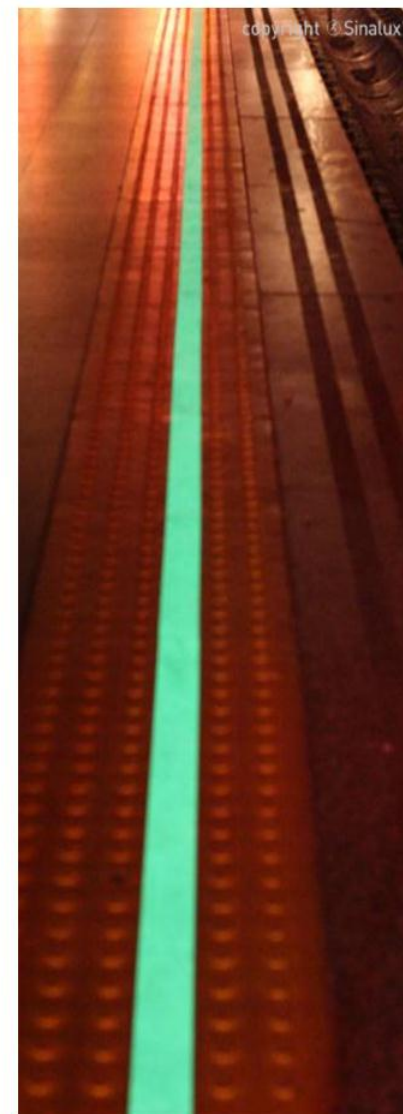

Metro Madrid

copyright © Sinalux®

alux®

copyright © Sinalux®

Norvég
telecom

Nemzetközi Tűzvédelmi Konferencia

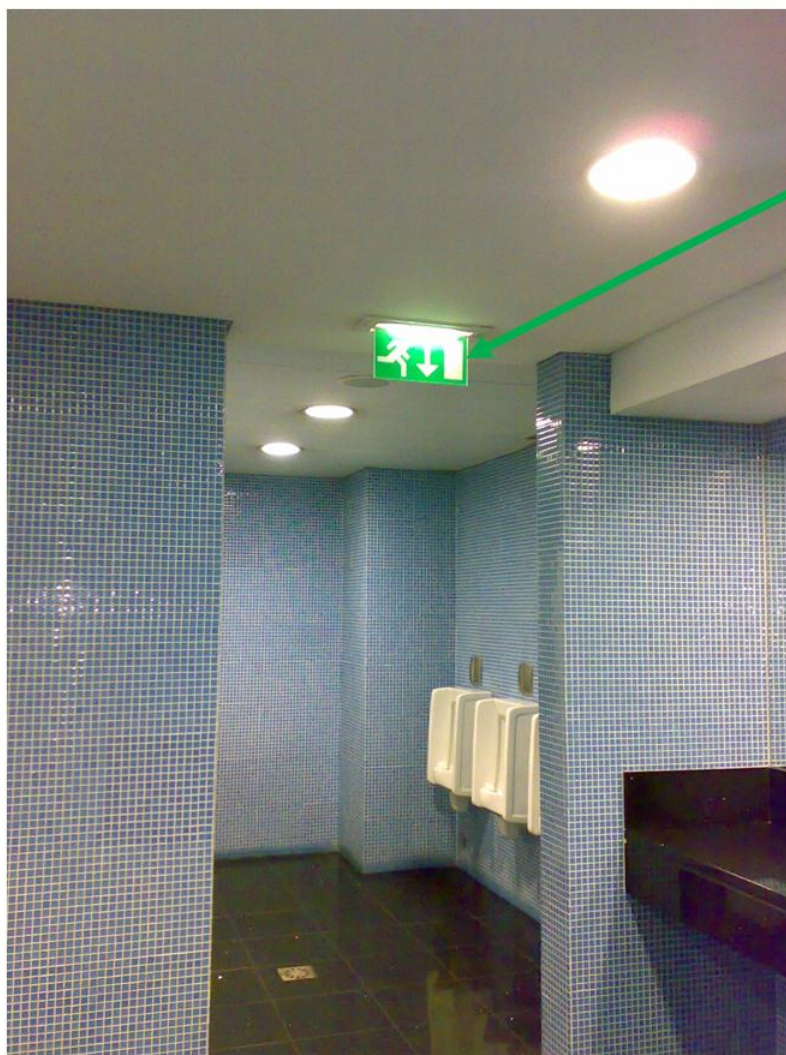
③ Sinalux® ③ Everlux® ③ Masterlux®

A tűzoltó készülék jel eltakarja a
tűzjelző jelet.
Mindkettőnek panoráma jelnek
kellene lennie.

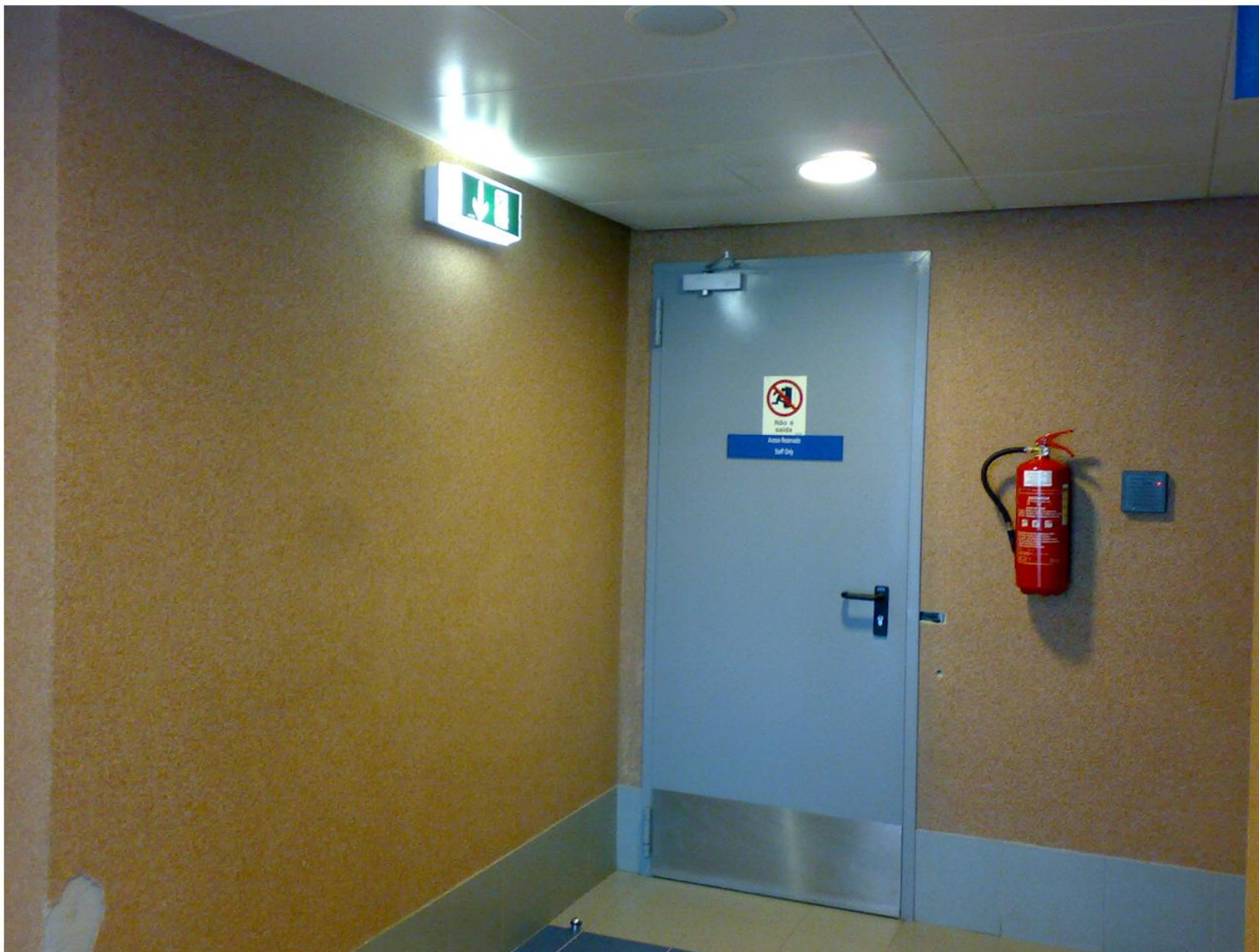
Ez nem menekülési
útvonal

Nemzetközi Tűzvédelmi Konferencia

③ Sinalux® ③ Everlux® ③ Masterlux®

Lift jelek: Az egyik legfontosabb jelek

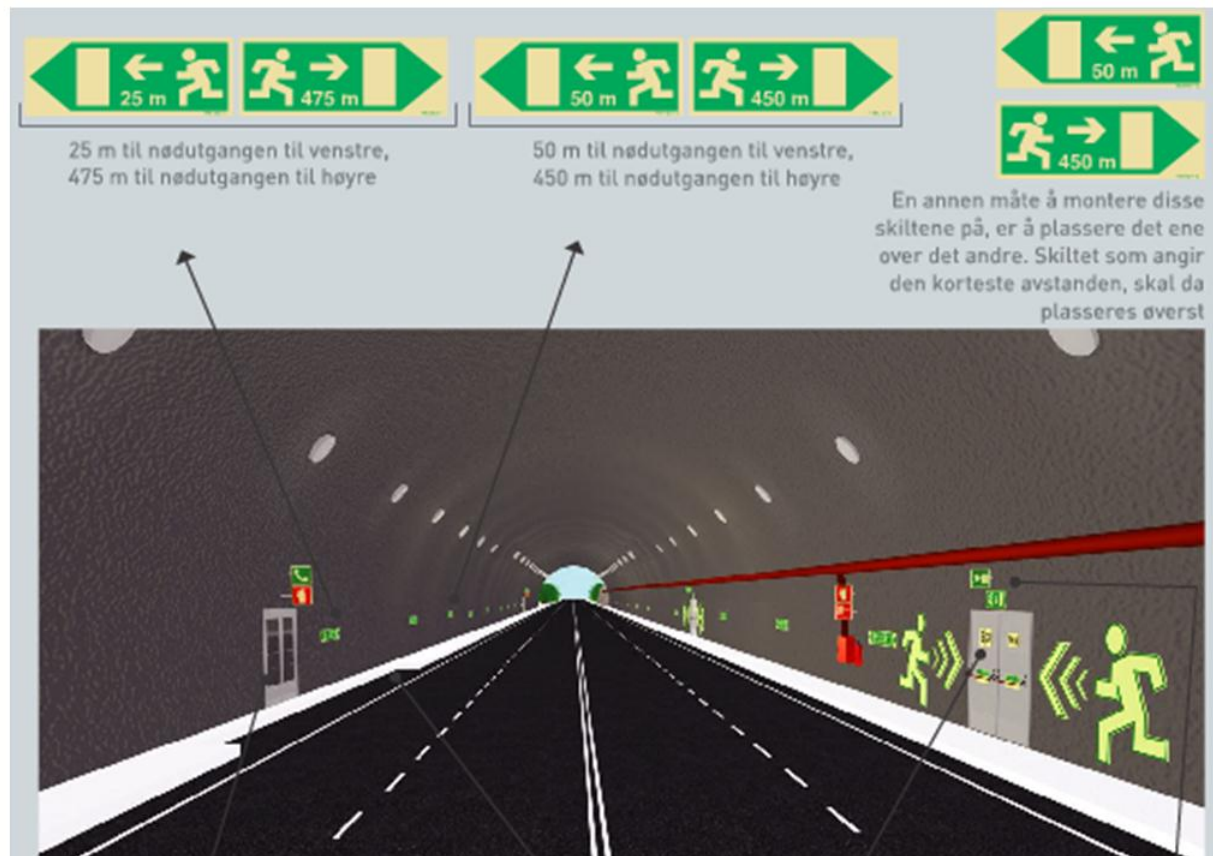

Installáció (az európai irányelv szerint)

Utánvilágító alumínium jelek. Nagy igénybevétel esetén is tartós alumínium lemezből készül.

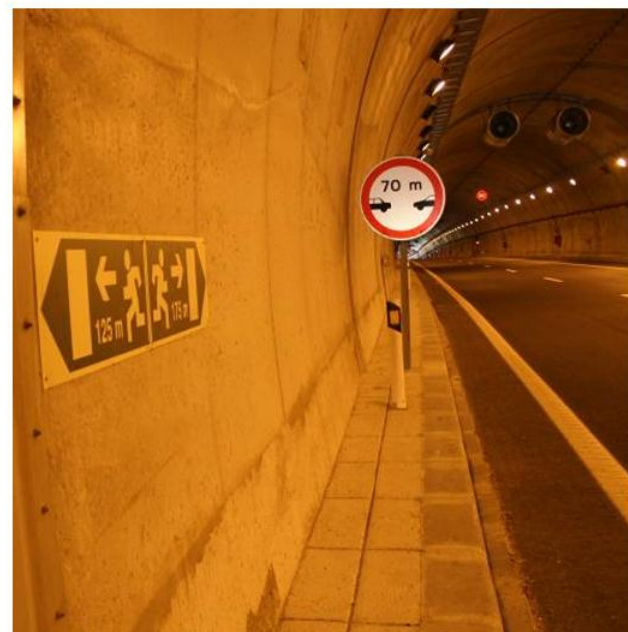

A menekülési jelek megmutatják a legközelebbi kijárattól mért távolságot mind két irányban. A jeleket 25 méterenként kell felszerelni. A szerelési magasság 1,1m és 1,5m között legyen.

Nemzetközi Tűzvédelmi Konferencia

③ Sinalux® ③ Everlux® ③ Masterlux®

Nagy méretű alagút jelek

Utánvilágító alumínium jelek. Alumínium lemezből gyártott jelek nagy igénybevételekhez.

Baleset esetén az alagútban lévőknek biztosaknak kell lenniük a menekülésükben. Ezek a nagyméretű jelek egyértelműen meghatározzák a kijáratokat és így kizárják a pánikot.

Az alagutakon kívül parkolóknak is használhatóak.

Nemzetközi Tűzvédelmi Konferencia

③ Sinalux® ③ Everlux® ③ Masterlux®

Vasúti alagút

55

Vajon a szabványok elégségesek?

19 Pisos até
à saída

Sinalux®
215 / 30 - 3100-K-W

A szabványok nem ideális megoldások, de legalább elfogadhatóak!

A szabványoknak meg kell felelnünk.

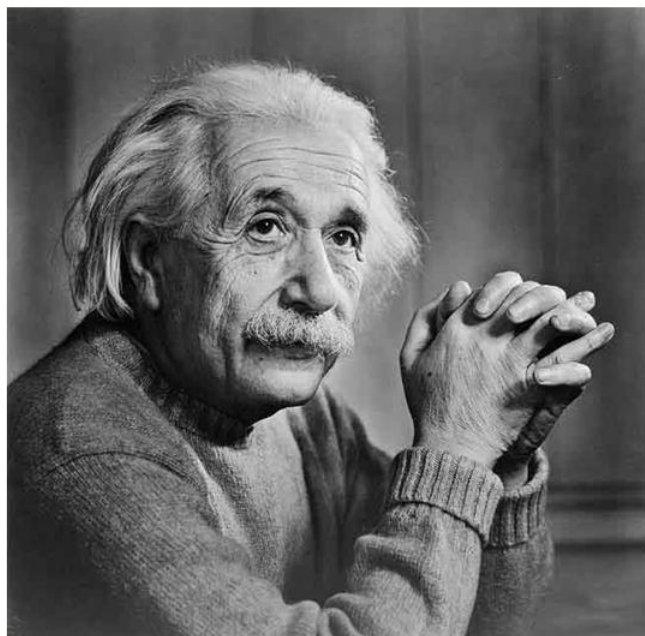
Tömegtartózkodásra szolgáló épület, magas épületek, bevásárló központok, mozik, vasútállomások esetén a minimum követelmény teljesítése nem elégséges.

A menekülési útirány jelek fő elhelyezési magassága az alacsony elhelyezés és a jeleket egy komplett utánvilágító jelrendszerbe kell integrálni, a szabvány leírásának megfelelően.

„A földön élni veszélyes, nem azok miatt akik rosszat tesznek, hanem azok miatt akik észlelik és engedik azt.“

Albert Einstein

Köszönettel

Köszönöm a figyelmüket

 Sinalux® Everlux® Masterlux®

Kárpáti Zoltán | Tel: +36 (70) 771 62 00 | ertekeletes@everlux.eu

